

НАРЕДБА № 15 ОТ 3 АВГУСТ 2007 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИНТЕГРИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА РАСТЕНИЯ И РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ТЯХНОТО ОЗНАЧАВАНЕ

В сила от 15.02.2008 г.

*Издадена от Министерството на земеделието и
продоволствието*

Обн. ДВ. бр.66 от 14 Август 2007г.

Раздел I. Общи разпоредби

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за:

1. интегрираното производство на растения и растителни продукти;
2. регистрацията на земеделските производители, които извършват интегрирано производство на растения и растителни продукти;
3. означаването на растения и растителни продукти, получени при спазване на изискванията за интегрирано производство;
4. контрола от страна на компетентните органи върху дейностите по т. 1, 2 и 3.

Раздел II. Основни принципи и цели на интегрираното производство

Чл. 2. (1) Земеделският производител на интегрирано производство на растения и растителни продукти е длъжен да прилага принципите на интегрирано управление на вредителите.

(2) Принципите на интегрирано управление на вредителите включват:

1. приоритетно прилагане на биологични, физични и нехимични методи и продукти, които имат най-нисък риск за здравето на хората и околната среда чрез:
 - а) избор на подходящи устойчиви или толерантни към вредители култури и сортове;
 - б) прилагане на оптимални сеитбообращения;
 - в) използване на подходящи култивационни технологии и поливни техники;
 - г) прилагане на балансирано торене;
 - д) опазване на ключовите биоагенти чрез подходящи мероприятия;
 - е) изграждане и поддържане на екологична инфраструктура във и около стопанството за подпомагане биологичния контрол срещу вредителите;
2. извършване на наблюдение за поява, развитие и разпространение на вредителите;
3. използване на съответни методи за диагностика, прогноза и сигнализация на икономически важните вредители;
4. съблюдаване на утвърдените прагове на икономическа вредност;

5. вземане на решение кога и как да се прилагат необходимите химични методи за борба срещу вредителите.

Чл. 3. Интегрираното производство има за цел:

1. заместване на продуктите за растителна защита с механизмите за естествено регулиране на вредителите по земеделските култури;
2. намаляване на допълнителните разходи и нежеланите влияния върху околната среда и здравето на хората чрез намаляване употребата на продукти за растителна защита;
3. поддържане на стабилни агро-екосистеми, запазване и обогатяване на биологичното разнообразие на територията на стопанството.

Раздел III.

Условия и ред за интегрирано производство

Чл. 4. (1) Интегрирано производство на растения и растителни продукти може да извършва всеки земеделски производител, който е:

1. регистриран в Националната служба за растителна защита (НСРЗ) и притежава удостоверение, издадено от генералния директор на НСРЗ;
2. завършил курс за интегрирано производство по програма, изготвена от акредитирани институти и висши учебни заведения в областта на растителната защита и утвърдена от генералния директор на НСРЗ.

(2) При интегрирано производство на растения и растителни продукти земеделският производител се подпомага от консултант-агроном.

(3) Консултант-агроном може да бъде лице, притежаващо образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по професионално направление растителна защита или завършил специализация по същото професионално направление в акредитираните за това университети или научни институти.

Чл. 5. (1) Ежегодно до 31 януари производителите на растения и растителни продукти представят в съответната Регионална служба за растителна защита (РСРЗ) годишна програма за интегрирано производство по култури. С програмата се определят технологията и площите, на които ще се извършва производството.

(2) Всяко изменение на обстоятелствата, касаещи технологията на интегрираното производство, се съобщава в срок 10 дни в писмен вид в съответната РСРЗ.

Чл. 6. (1) При интегрирано производство на растения и растителни продукти земеделският производител:

1. извършва интегрирано производство на територията на цялото стопанство;
2. извършва производството съгласно утвърдени ръководства за интегрирано управление на вредителите по култури;
3. прилага технически средства и земеделски практики, съответстващи на принципите и целите на интегрираното производство;

4. води изчерпателна документация съгласно изискванията на Закона за защита на растенията (ЗЗР) и чл. 30 от Наредба № 104 от 2006 г. за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита (ДВ, бр. 81 от 2006 г.) и веднъж годишно я предоставя за проверка в съответната РСРЗ;

5. води документация за реализираната продукция;

6. осигурява достъп до стопанството и съдейства на контролните органи при извършване на проверки.

(2) Ръководствата по ал. 1, т. 2 се разработват от работни групи с участието на експерти от НСРЗ, научни институти и висши учебни заведения и се утвърждават от генералния директор на НСРЗ.

(3) Ръководствата за интегрирано управление на вредителите включват:

1. определяне на ключовите вредители (болести, неприятели и плевели) за съответната култура, които носят икономически рискове и изискват мерки за редовен контрол;

2. определяне на ключовите биоагенти (полезната ентомофауна) за съответните вредители и култури;

3. класификация на продуктите за растителната защита според възможността за приложението им в интегрираната растителна защита:

а) разрешени за употреба при интегрираното производство (зелен списък);

б) с ограничена употреба при интегрираното производство (жълт списък);

в) забранени за употреба при интегрираното производство (червен списък);

4. списъците по т. 3 се публикуват на интернет страницата на НСРЗ.

Раздел IV. Ред за регистриране

Чл. 7. (1) Лицата, които желаят да получат удостоверение за интегрирано производство на растения и растителни продукти, подават до директора на РСРЗ, на територията на която се намира стопанството, заявление по образец, утвърден от генералния директор на НСРЗ.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат и заверени копия от следните документи:

1. удостоверение за завършен курс по интегрирано производство;

2. скица на заявените площи за интегрирано производство;

3. план за интегрирано производство за 4-годишен период, който включва култури, технологии, площи, сеитбообращение, очакван добив;

4. писмена декларация от земеделския производител за спазване на принципите на интегрираното производство и за неговото означаване;

5. квитанция за платена такса за издаване на становище от РСРЗ съгласно Тарифата за таксите, които се събират от НСРЗ при Министерството на земеделието и продоволствието.

Чл. 8. (1) В едноседмичен срок от подаване на заявлението директорът на РСРЗ разглежда документите и в случай на непълноти или неточности уведомява писмено заявителя и дава 10-дневен срок за отстраняването им.

(2) В случай че заявителят не отстрани непълнотите в срока по ал. 1, процедурата по издаване на удостоверение се прекратява.

(3) Когато представената документация е оценена като пълна, в 10-дневен срок от подаване на заявлението или от отстраняване на непълнотите и/или несъответствията инспекторите от РСРЗ посещават стопанството и изготвят доклад за състоянието му.

(4) В едноседмичен срок от изготвяне на доклада директорът на РСРЗ изпраща в НСРЗ писмено становище.

(5) В едномесечен срок от получаване на становището генералният директор на НСРЗ издава удостоверение или прави мотивиран отказ.

(6) Удостоверението се издава за срок 4 години.

(7) Отказът по чл. 8, ал. 5 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 9. Всяка промяна в условията за упражняване на дейностите, заради които е било получено удостоверение за интегрирано производство, се обявява от земеделския производител в съответната РСРЗ в едноседмичен срок от настъпване на промяната.

Чл. 10. (1) Генералният директор на НСРЗ издава заповед за отнемане на издаденото удостоверение за срок една година при установяване на две нарушения във връзка със ЗЗР в рамките на един вегетационен период.

(2) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Лице, на което е отнето удостоверението, може да кандидатства за ново след изтичането на срока, за който е отнето, по реда на чл. 7.

Раздел V. Водене на регистър

Чл. 11. (1) Земеделските производители, получили удостоверение за интегрирано производство, се вписват в национален регистър.

(2) Регистърът се води от НСРЗ и се публикува на интернет страницата на НСРЗ.

(3) При промяна на заявените обстоятелства земеделският производител, получил удостоверение за интегрирано производство, в 14-дневен срок уведомява НСРЗ чрез РСРЗ за вписване на промените в регистъра.

Чл. 12. (1) Всяка РСРЗ, на територията на която се намира стопанството, осъществяващо интегрирано производство, създава и поддържа досие на лицата, получили удостоверение по чл. 8, ал. 5.

(2) Досието по ал. 1 включва:

1. документацията, подадена за издаване на удостоверението;

2. копие от удостоверението по чл. 8, ал. 5;

3. документи, подадени при последваща промяна на заявените обстоятелства;

4. годишна програма за интегрирано производство по култури и площи;
5. констатации от извършени проверки, установени нарушения и наложени административни наказания.

Раздел VI. Означаване на интегрираното производство

Чл. 13. (1) Земеделският производител има право при етикетиране на растенията и растителните продукти, произведени при спазване принципите на интегрираното производство, да ги обозначи с думите "ИНТЕГРИРАНО ПРОИЗВОДСТВО", изписани с главни букви на български език.

(2) Означаването се отнася за начина на земеделско производство и не характеризира качеството на самия растителен продукт.

Чл. 14. (1) Не може да се означават със знак "ИНТЕГРИРАНО ПРОИЗВОДСТВО" растения и растителни продукти, които не са произведени съгласно изискванията за интегрирано производство.

(2) Когато удостоверението по чл. 8, ал. 5 е отнето, произведената продукция не може да бъде означена и предлагана на пазара със знак "ИНТЕГРИРАНО ПРОИЗВОДСТВО".

Раздел VII. Проследяване пътя на продукцията

Чл. 15. (1) Производителите на растения и растителни продукти водят отчетност, която позволява да се проследят:

1. продавачът, произходът, видът и количеството на закупените продукти за растителна защита, биоагенти, торове и други материали, имащи отношение към земеделското производство и тяхното използване;
2. купувачът, видът, количеството и направлението на продадените растения и растителни продукти.

(2) При директни продажби на краен потребител се отчита общото количество растения и растителни продукти, продадено за деня.

Раздел VIII. Контрол и контролни органи

Чл. 16. (1) Контролът върху производителите и интегрираното производство на растения и растителни продукти се осъществява от НСРЗ.

(2) При изпълнение на служебните си задължения контролните органи по ал. 1 се легитимират със служебна карта.

Чл. 17. (1) Контролните дейности включват:

1. проверка на мястото на производство;
2. проверка на документацията по чл. 6, ал. 1, т. 4 и 5;
3. вземане на контролни проби от почви, поливни води и растения с цел установяване наличието на пестициди, несъвместими с интегрираното производство, по програми за наблюдение, утвърдени от генералния директор на НСРЗ;
4. вземане на контролни проби от растения и растителни продукти за установяване на остатъчни количества от пестициди непосредствено преди прибиране на продукцията.

(2) Контролните проби се вземат в присъствието на земеделския производител или негов представител.

Чл. 18. (1) Изпитването на взетите контролни проби се извършва от Централната лаборатория за химични изпитвания и контрол (ЦЛХИК) при НСРЗ.

(2) Лабораторията в 10-дневен срок от извършване на изпитването изпраща екземпляр от изпитвателния протокол на РСРЗ, взела пробите.

Чл. 19. (1) Контролният орган извършва пълна проверка на място поне един път годишно.

(2) Контролният орган може да извършва и допълнителни или внезапни проверки.

(3) За всяка извършена проверка контролният орган съставя констативен протокол.

(4) При констатирано несъответствие с принципите на интегрираното производство контролният орган предписва на производителя прилагането на подходящи мерки и мероприятия и определя срок за изпълнението им.

(5) Когато контролният орган има основателни доказателства, че при производството на растителната продукция не са спазени изискванията за интегрирано производство, той разпорежда на производителя да не я предлага на пазара с означение "ИНТЕГРИРАНО ПРОИЗВОДСТВО".

Чл. 20. Производителите на растения и растителни продукти са длъжни да осигуряват достъп на контролния орган до проверяваните обекти и до отчетната им документация и да предоставят исканата информация, свързана с контролираната дейност, включително резултати от изследвания и проби.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Биологичен контрол" е използването на живи организми, като хищници, паразити или патогени, и на продуктите от тяхната жизнена дейност за регулиране плътността на вредните организми.

2. "Екологична инфраструктура" е природна система, състояща се от живи организми и неживи компоненти, които са взаимно свързани помежду си.

3. "Земеделски производител" е физическо или юридическо лице, което извършва земеделска дейност с цел производство на растения и растителни продукти.

4. "Интегрирано производство" е система за производство на растения и растителни продукти чрез прилагане принципите на интегрирано управление на вредителите.

5. "Интегрирано управление на вредителите" е рационалното прилагане на комбинация от биологични, биотехнологични, химични, физични, агротехнически и селекционни мерки, където използването на химични продукти за растителна защита е ограничено до определен минимум, необходим за поддържане на популацията от вредители и загубите от тях, в граници под прага на икономическа вредност.

6. "Ключови биоагенти" са най-ефективните хищници или паразитоиди спрямо даден вредител.

7. "Праг на икономическа вредност" е такова количество от определен вид неприятел, причинител на болест или плевел средно на единица площ, при което повредите от него, изразени стойностно, надвишават двойните разходи, необходими за провеждане на химична борба.

8. "Растителна продукция" са растения и растителни продукти, предназначени за предлагане на пазара.

9. "Стабилна агро-екосистема" е система с възможно най-минимални негативни влияния върху природните ресурси вследствие от селскостопанските дейности.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 8а, ал. 2 от Закона за защита на растенията.

§ 3. Наредбата влиза в сила шест месеца след обнародването ѝ в "Държавен вестник".